

POLITYKA SPOŁECZNA WOBEC OSÓB STARSZYCH 2030. BEZPIECZEŃSTWO – UCZESTNICTWO – SOLIDARNOŚĆ.

W dniu 26 października 2018 r. Rada Ministrów w formie uchwały przyjęła program pn. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. Jest to kompleksowy dokument strategiczny określający główne kierunki rozwoju polityki społecznej wobec osób starszych do 2030 r. Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań zaplanowanych w dokumencie jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Realizacja polityki społecznej wobec osób starszych monitorowana będzie w ramach obowiązku wynikającego z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych. Efekty z realizacji założeń zawartych w przedmiotowym akcie będą podlegały ocenie w ramach kolejnych edycji „Informacji o sytuacji osób starszych”.

Polityka społeczna wobec osób starszych w ww. strategii została zdefiniowana jako celowe, długofalowe i systemowe oddziaływanie państwa oraz innych podmiotów publicznych i niepublicznych na kształtowanie warunków prawnych, ekonomicznych oraz społecznych

w celu tworzenia osobom starszym korzystnej dla nich sytuacji życiowej, dostosowanej do zmieniających się wraz z wiekiem potrzeb społecznych, ekonomicznych oraz opieki i ochrony zdrowia w każdym okresie życia osoby w starszym wieku.

Dla osiągnięcia tego ogólnego celu strategia przewiduje realizację szeregu działań wobec ogółu seniorów grupując je w ramach następujących **obszarów**:

1. Kształtowanie pozytywnego postrzeżenia starości w społeczeństwie.
2. Uczestnictwo w życiu społecznym oraz wspieranie wszelkich form aktywności obywatelskiej, społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej i religijnej.

W ramach tego obszaru podkreślono m.in. **konieczność niwelowania istniejących barier w funkcjonowaniu rad seniorów oraz wspieranie ich poprzez promowanie tworzenia gminnych rad seniorów przez jednostki samorządu terytorialnego. Zapowiedziano także wprowadzenie obowiązku uwzględniania w gminnych i powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych, wojewódzkich strategiach w zakresie polityki społecznej lub odrębnych dokumentach na temat polityki społecznej wobec osób starszych kwestii związanych z osobami starszymi oraz konsultowania ww. dokumentów z istniejącymi gminnymi radami seniorów.**

3. Tworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie potencjału osób starszych jako aktywnych uczestników życia gospodarczego i rynku pracy, dostosowanych do ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji rodzinnej.
4. Promocja zdrowia, profilaktyka chorób, dostęp do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji.
5. Zwiększanie bezpieczeństwa fizycznego – przeciwdziałanie przemocy i zaniedbaniom wobec osób starszych.
6. Tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej.
7. Działania na rzecz edukacji dla starości (kadry opiekuńcze i medyczne), do starości (całe społeczeństwo), przez starość (od najmłodszego pokolenia) oraz edukacja w starości (osoby starsze).

WARTO WIEDZIEĆ

W „Polityce społecznej wobec osób starszych 2030” **po raz pierwszy zaprojektowane zostały również działania skierowane do niesamodzielných osób starszych:**

1. Zmniejszanie skali zależności od innych poprzez ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych niesamodzielných osób starszych.
2. Zapewnienie optymalnego dostępu do usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczo-pielęgniacyjnych dostosowanych do potrzeb niesamodzielných osób starszych.
3. Sieć usług środowiskowych i instytucjonalnych udzielanych niesamodzielným osobom starszym.
4. System wsparcia nieformalnych opiekunów niesamodzielných osób starszych przez instytucje publiczne.

DOKUMENTOWANIE PRACY GMINNEJ RADY SENIORÓW - część 2

Posiedzenia gminnej rady seniorów powinny być dokumentowane. Przepisy prawa nie wskazują w jaki sposób ta dokumentacja ma być sporządzana - możliwe są różne rozwiązania w tym zakresie, w dużym stopniu uzależnione od uregulowań statutowych. W poprzednim numerze zamieszczono przykład zaproszenia na posiedzenie rady seniorów i szablon uchwały. W niniejszym wydaniu zamieszczone zostaną przykłady konkretnych uchwał i protokół z posiedzenia GRS.

PRZYKŁAD - uchwała w sprawie rezerwacji środków w budżecie gminy

Uchwała nr 1/GRS/2018 Gminnej Rady Seniorów z dnia 10 września 2018r.

W sprawie zarezerwowania w uchwale budżetowej Gminy na rok 2019 środków finansowych

1. Gminna Rada Seniorów, działając na podstawie **§ 35 Statutu Gminnej Rady Seniorów, § 8 ust. 3 Statutu Gminy**, wniosku prezydium Gminnej Rady Seniorów oraz wskutek przeprowadzonej dyskusji **wnosi o zarezerwowanie w uchwale budżetowej Gminy na rok 2019 środków finansowych** z przeznaczeniem na:
 - a) wykonanie koniecznych prac budowlanych i zamontowanie windy w Gminnym Ośrodku Zdrowia;
 - b) dokończenie prac związanych z budową chodnika w końcowym odcinku ul. Prostej;
 - c) wybudowanie wiaty przystankowej w końcowym odcinku ul. Prostej;
 - d) zwiększenie środków na realizację Roczego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2019;
 - e) przygotowanie strony internetowej Gminnej Rady Seniorów.
2. Zobowiązuje się przewodniczącego Gminnej Rady Seniorów do przekazania niniejszej uchwały Wójtowi Gminy i Przewodniczącemu Rady Gminy.
3. Wyniki głosowania: za: 15; przeciw: 0, wstrzymujących: 0.
4. Podpisy:

Przewodniczący Gminnej Rady Seniorów	Sekretarz Gminnej Rady Seniorów

PRZYKŁAD - uchwała sprawie rekomendacji do projektu

**Uchwała nr 2/GRS/2018
Gminnej Rady Seniorów z dnia 10 września 2018r.**

W sprawie rekomendacji dla wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Świadomy i bezpieczny senior”

1. Gminna Rada Seniorów, działając na podstawie **§ 40 Statutu Gminnej Rady Seniorów** oraz wniosku Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku udziela rekomendacji dla wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Świadomy i bezpieczny senior”.
2. Rekomendacja, o której mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
3. Zobowiązuje się przewodniczącego Gminnej Rady Seniorów do przekazania niniejszej uchwały zarządowi Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku.
4. Wyniki głosowania: za: 15; przeciw: 0, wstrzymujących: 0.

Podpisy:

Przewodniczący Gminnej Rady Seniorów	Sekretarz Gminnej Rady Seniorów

PRZYKŁAD - protokół z posiedzenia gminnej rady seniorów

**Protokół z posiedzenia
Gminnej Rady Seniorów z dnia 10 września 2018 r.**

W dniu 10 września 2018 r. w sali obrad Urzędu Gminy - w godzinach od 14.00-18.00 odbyło się posiedzenie Gminnej Rady Seniorów (dalej Rada).

1. Posiedzenie rozpoczęło się o godzinie 14.00. O miejscu, terminie i porządku obrad członkowie zostali powiadomieni co najmniej na 7 dni przed jego planowanym terminem. Zaproszenie wysłano pocztą elektroniczną na adresy mailowe wskazane przez każdego z członków. Członkowie Rady wraz z zaproszeniem otrzymali materiały merytoryczne. Lista obecności z posiedzenia Rady stanowi załącznik do niniejszego protokołu.
2. Przewodniczący Rady rozpoczął posiedzenie, przywitał zgromadzonych i odczytał porządek obrad, który został jednomyślnie przyjęty przez obecnych w następującym brzmieniu:
 - 1) Otwarcie obrad - przywitanie zgromadzonych.
 - 2) Zawniostkowanie do Wójta Gminy o zarezerwowanie w uchwale budżetowej Gminy na rok 2019 środków finansowych. Dyskusja. Podjęcie uchwały.
 - 3) Rozpatrzenie wniosku Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku w sprawie udzielenia przez Gminą Radę Seniorów rekomendacji dla wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Świadomy i bezpieczny senior”. Dyskusja. Podjęcie uchwały.
 - 4) Zakończenie obrad.
3. Przewodniczący w oparciu o listę obecności i po przeliczeniu obecnych stwierdził, iż na posiedzeniu jest 15 członków Rady, w związku z czym zgodnie z § 34 statutu Rada jest władna do podejmowania uchwał. Na posiedzeniu Rady obecni byli również zaproszeni goście: Wójt Gminy, Przewodniczący Rady Gminy oraz Dyrektor Gminnego Ośrodka Zdrowia.
4. W kolejnym punkcie porządku obrad przewodniczący omówił i uzasadnił potrzebę zawniostkowania do władz Gminy o zarezerwowanie w uchwale budżetowej na rok 2019 środków finansowych na:
 - 1) wykonanie koniecznych prac budowlanych i zamontowanie windy w Gminnym Ośrodku Zdrowia;
 - 2) dokończenie prac związanych z budową chodnika w końcowym odcinku ul. Prostej;
 - 3) wybudowanie wiaty przystankowej w końcowym odcinku ul. Prostej;
 - 4) zwiększenie środków na realizację Roczego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2019;
 - 5) przygotowanie strony internetowej Gminnej Rady Seniorów.

Przewodniczący zarządził dyskusję. Głos zabrał Wójt Gminy, który zapewnił, iż władze Gminy deklarują współpracę z Radą Seniorów oraz poparł pomysł podjęcia przedmiotowej uchwały, która w jego ocenie będzie dobrą podstawą do przeprowadzenia analizy w zakresie możliwości budżetowych Gminy na kolejny rok

budżetowy. Podjęto uchwałę nr **1/GRS/2018** w sprawie zawnioskowania do władz Gminy o zarezerwowanie w uchwale budżetowej na rok 2018 środków finansowych. Uchwała zapadła jednogłośnie.

5. W dalszej części poproszono o zabranie głosu p. Janinę Kowalską - prezes Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku. Janina Kowalska zreferowała projekt „Świadomy i bezpieczny senior”, o którego dofinansowanie UTW zamierza wystąpić do Marszałka Województwa Śląskiego - jednocześnie zawnioskowała do rady seniorów o zarekomendowanie ww. przedsięwzięcia. Pomysł przyjęto z entuzjazmem. Przewodniczący zarządził głosowanie. Podjęto uchwałę nr **2/GRS/2018** w sprawie rekomendacji dla wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Świadomy i bezpieczny senior”. Uchwała zapadła jednogłośnie.
6. Przewodniczący podziękował wszystkim za obecność. Poinformował, iż kolejne posiedzenie Rady Seniorów planowane jest na drugą połowę stycznia 2019r. Na tym posiedzenie zakończono.

Przewodniczący Gminnej Rady Seniorów	Sekretarz Gminnej Rady Seniorów

DOBRA PRAKTYKA W POZNANIU - „Złota rączka dla seniora”

W Poznaniu w ramach projektu „**Złota rączka dla seniora**” zaplanowano wsparcie seniorów poprzez świadczenie im drobnych, bezpłatnych usług naprawczych, które:

- nie wymagają specjalistycznej wiedzy oraz specjalistycznych uprawnień,
- nie wymagają dużych nakładów finansowych na zakup materiałów,
- nie są świadczone w ramach innych umów np. ze wspólnotą mieszkaniową, administracją itd.,
- nie wymagają natychmiastowej interwencji.

Przedsięwzięcie adresowane jest do emerytów w wieku 65+, mieszkających na terenie Poznania, osób samotnych, schorowanych,

ale także do małżeństw seniorskich, które nie są w stanie samodzielnie poradzić sobie z takimi naprawami. W roku 2017 Miasto Poznań przeznaczyło na realizację ww. programu środki finansowe w kwocie 200 tys. zł. Projekt realizowany był przez Stowarzyszenie Medycyna Polska [www.medycynapolska.org].

DOBRA PRAKTYKA W INOWROCŁAWIU - Taksówka dla Seniorów

Z kolei w Inowrocławiu seniorzy mogą korzystać z bezpłatnych przejazdów taksówką. Przedsięwzięcie takie realizuje ze środków lokalnego samorządu Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria”. Usługa dotyczy bezpłatnego dojazdu (w tym powrotu) do lekarza specjalisty, urzędu lub na grób bliskich. Zgłoszenia przejazdów i ich ewentualne odwołania odbywają się telefonicznie za pośrednictwem dyspozytorów firmy przewozowej. Potrzebę przejazdu może zgłosić zarówno sam senior, jak i w jego

imieniu rodzina, przychodnia, instytucja lub osoba trzecia. Z nieodpłatnych przewozów mogą korzystać mieszkańcy Inowrocławia, którzy ukończyli 70 rok życia. W tym trybie nie są obsługiwane tzw. sytuacje nagłe (np. nagła choroba, zasłabnięcie) a także wizyty u lekarza POZ (w związku z możliwością korzystania z wizyt domowych lekarza rodzinnego) [www.inowroclaw.pl/aktualnosc-1920-taksowka_dla_seniora.html].

DOBRA PRAKTYKA W GDAŃSKU - Gdański Fundusz Senioralny

Gdański Fundusz Senioralny to konkurs dla seniorów, w ramach którego można otrzymać wsparcie finansowe dla zaproponowanego pomysłu. Środki mogą otrzymać bezpośrednio nieformalne grupy seniorów (do 500 zł) i organizacje pozarządowe (do 5000 zł). Fundusz przeznaczony jest dla osób, które chcą zrobić coś na rzecz innych, mają ochotę aktywnie i kreatywnie spędzać wolny czas poznając nowych ludzi i nowe zajęcia. Operatorem Gdańskiego Funduszu Senioralnego jest Regionalne Centrum Wolontariatu [www.gdansk.pl/urząd-miejski/wydział-rozwoju-społecznego/gdanski-fundusz-senioralny,a,107001].

WARTO PAMIĘTAĆ!

Gminna rada seniorów to ciało, z którym wiele osób poszukuje szybkiego kontaktu np. po to, żeby zwrócić uwagę na określony problem czy też poprosić o wsparcie. Wydaje się zatem **koniecznym żeby gminne rady seniorów zadbały o to, by kontakt z nimi był ułatwiony, tj. szybki i sprawny. Dane kontaktowe powinny obejmować oprócz adresu e-mailowego również bezpośredni telefon np. do przewodniczącego** (często łatwiej coś opowiedzieć niż opisać, poza tym nie każdy korzysta z poczty elektronicznej). Z doświadczeń zespołu Fundacji wynika, iż z wieloma radami kontakt jest mocno utrudniony!

PUNKT KONSULTACYJNO-DORADCZY

prowadzony przez

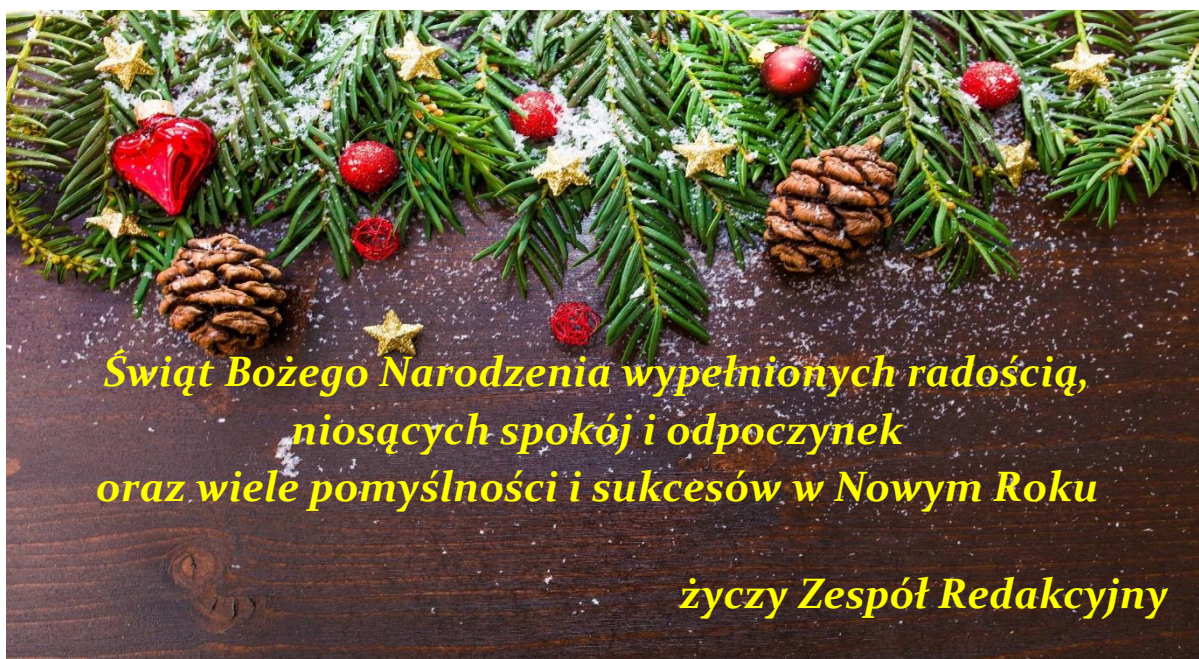
Fundację Europejski Instytut Rozwoju Obywatelskiego
ul. Jagiellońska 18, 33-300 Nowy Sącz
tel. (18) 443-57-08, e-mail: fundacja@eiro.pl

OFERUJEMY:

- 1) bezpłatne poradnictwo dla istniejących gminnych rad seniorów, powiatowych rad seniorów, dzielnicowych rad seniorów;
- 2) bezpłatne poradnictwo dla osób zamierzających zainicjować powstanie gminnej rady seniorów, powiatowej rady seniorów, dzielnicowej rady seniorów;
- 3) szkolenia;
- 4) wizyty studyjne – szkolenie w siedzibie rady seniorów.

**Zainteresowanych uzyskaniem ww. wsparcia prosimy
o kontakt mailowy: fundacja@eiro.pl lub telefoniczny (18) 443-57-08.**

Zapraszamy!

WYDAWCA:

Fundacja Europejski Instytut
Rozwoju Obywatelskiego
ul. Jagiellońska 18, 33-300 Nowy Sącz
tel./fax (+48 18) 443 57 08
e-mail: fundacja@eiro.pl
www.eiro.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Wiesława Borczyk
Daniel Jachimowicz
Wojciech Nalepa

Grafika: www.pixabay.com; www.fotolia.com